

PRIPOROČILO ŠT. 6

glede premisleka o prihodnosti Slovenije po krizi covid-19

Stalni posvetovalni odbor:

- **se zaveda** tragičnih in katastrofalnih posledic krize pandemije covid-19 za ljudi oziroma za socialne in gospodarske sisteme v Sloveniji, Evropski uniji in v svetu;
- **ugotavlja**, da nas ta kriza uči, da je mogoče največja tveganja obvladovati zgolj s kolektivno akcijo. To spoznanje in izkušnje moramo uporabiti pri obvladovanju tveganja podnebnih sprememb. Dokazati moramo solidarnost z otroki, saj bo podnebna kriza najbolj prizadela mlade;
- **meni**, da je kriza pokazala, da so za našo zdravo skupno prihodnost potrebne bistvene ekonomske in družbene spremembe, »prelom« dosedanjega ekonomskega ter političnega razmišljanja in ravnanja ter prehod v novo, trajnostno razvojno in ekonomsko paradigmo, ob upoštevanju znanosti ter aktualnih znanstvenih in strokovnih dognanj;
- **poudarja**, da ni vsaka rast gospodarske aktivnosti dobra in da okrevanje po krizi ne sme temeljiti samo na nekritični rasti. Temeljito moramo premisliti, koliko aktivnosti in kakšno ravnanje je potrebno za dobro, zdravo, dostojno in pošteno življenje vseh sedanjih in prihodnjih generacij. Pomembno je obvladovanje prihodnjih tveganj in zmanjševanje prihodnjih škod, ki jih bodo povzročile podnebne spremembe in drugi vplivi prekomernega izkoriščanja planeta;
- **pozdravlja**, da so vlade držav sprejele aktivno vlogo za novi zagon gospodarstva – ta pomoč naj bo hkrati usmerjena v blaženje in prilagajanje podnebnim spremembam;
- **ocenjuje**, da prihaja čas ponovne prerazporeditve – politike kot so univerzalni temeljni dohodek (UTD) za socialno pravičnost morajo biti v ospredju in v mešanici ukrepov nove razvojne politike;
- **poudarja**, da moramo v razmisleku o prihodnosti v celoti demokratizirati družbo in omogočiti vsem ljudem, da polnopravno sodelujejo pri vseh odločitvah, ki vplivajo na naše skupno življenje, delo, ravnanje in sobivanje;
- **opominja**, da moramo naše družbene, socialne, politične in gospodarske sisteme osnovati na načelih solidarnosti, pravičnosti, poštenosti, vladavine prava in demokratičnega sodelovanja vseh;

zato v skladu z navedenim:

- **poziva** Vlado, Državni zbor in Državni svet Republike Slovenije, da v demokratičnem procesu sodelovanja celotne slovenske javnosti organizirajo proces temeljitega premisleka za oblikovanje strategije za obdobje po krizi ter na tej osnovi pripravijo, uskladijo in sprejmejo potrebne ukrepe in predpise za transformacijsko okrevanje vseh sistemov skupnosti, sociale in gospodarstva po krizi covid-19 in za uspešno prihodnost Slovenije;
- **poziva**, da po sedANJI globoki krizi preidemo na nove in trajnostne vrednote ter povsem opustimo stare nepotrebne razvade, preživelo gospodarsko paradigmo in netrajnostne proizvodne in potrošniške vzorce, ob aktivnem ozaveščanju, izobraževanju in sodelovanju na osnovi sodobnih ter aktualnih znanstvenih in strokovnih dognanj;
- **predlaga**, da Vlada Republike Slovenije ustvari in spodbudi priložnosti za zelena delovna mesta, ki bodo prispevala k blaginji v vseh regijah Slovenije; ob tem pa oblikuje še projekt zaposlovanja mladih za okrevanje po krizi covid-19;
- **predlaga**, da gospodarstvo in družbo razvijamo tako, da bosta v celoti sledila Pariškemu sporazumu, Evropskemu zelenemu dogovoru in njegovim izvedbenim dokumentom, varni digitalizaciji in ob maksimalni odpornosti vseh sistemov, ki podpirajo dobrobit ljudi ter varstvo narave in okolja;
- **poziva**, da na pot nove razvojne paradigme in v središče razvoja družbe postavimo blaginjo, dobrobit in dostojno življenje vseh ljudi, varstvo narave in skrb za okolje.

Ljubljana, 19. maj 2020

Članice in člani stalnega posvetovalnega odbora za podnebno politiko:

- prof. dr. **Lučka Kajfež Bogataj**, klimatologinja, vodja Centra za agrometeorologijo, redna profesorica na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani,
- mag. **Mojca Dolinar**, vodja Sektorja za analize podnebja in vodnega kroga v Agenciji Republike Slovenije za okolje,
- **Andrej Gnezda**, vodja projektov v Slovenski fundaciji za trajnostni razvoj Umanotera,
- mag. **Rok Kranjc**, samostojni raziskovalec in podnebni aktivist
- mag. **Zoran Kus**, pogajalec Republike Slovenije za področje podnebnih sprememb, Sektor za okolje in podnebne spremembe v Ministrstvu za okolje in prostor Republike Slovenije,
- prof. dr. **Dušan Plut**, geograf, zaslužni profesor Univerze v Ljubljani,
- mag. **Andreja Urbančič**, vodja projekta LIFE ClimatePath2050 – Slovenska podnebna pot do sredine stoletja, raziskovalka na Centru za energetska učinkovitost Instituta Jožef Stefan.